

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 2957

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSHULP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 november 2024

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de Raad Buitenlandse Zaken Handel van 21 november 2021.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp,
R.J. Klever

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD BUITENLANDSE ZAKEN HANDEL VAN 21 NOVEMBER 2024

Introductie

Op donderdag 21 november a.s. vindt de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) Handel, onder Hongaars voorzitterschap, plaats in Brussel. Tijdens de plenaire vergadering van de Raad zal er worden gesproken over de toekomst van het EU-handelsbeleid, inclusief de stand van zaken ten aanzien van onderhandelingen over akkoorden, en de handelsbetrekkingen tussen de Europese Unie (EU) en de Verenigde Staten (VS). Tijdens de lunch zal van gedachten worden gewisseld over de hervorming van de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

Voorts wordt onder overige onderwerpen nader ingegaan op de implementatie van de Richtlijn Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (CSDDD), de overeengekomen wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties voor architecten tussen de EU en Canada, het voorstel tot aanpassing van het mandaat tussen de EU en CARIFORUM ten aanzien van geografische indicaties en de deelname van Nederland aan de recente ministeriële bijeenkomsten van de G20-groepen over anti-corruptie en handel en investeringen.

Toekomst EU-handelsbeleid inclusief lopende onderhandelingen

De Raad zal met de Commissie van gedachten wisselen over de toekomst van het handelsbeleid van de Unie voor de nieuwe Commissieperiode. Daarbij zal de Raad naar aanleiding van een toelichting van de Commissie stilstaan bij verschillende bilaterale handelsrelaties, inclusief lopende, vastzittende en afgeronde onderhandelingen over handelsakkoorden. Naar verwachting betreft dit onder andere de onderhandelingen met de Mercosur-landen, Thailand, de Filipijnen en Indonesië. Een geactualiseerde versie van de voortgangsrapportage handelsakkoorden met een overzicht van de lopende onderhandelingen is bijgevoegd bij deze geannoteerde agenda.

Het kabinet zet zich zoals verwoord in het hoofdlijnenakkoord en het regeerprogramma in EU-verband in voor internationale handelsverdragen met gelijke en redelijke standaarden. Het kabinet hecht waarde aan het sluiten van handelsakkoorden in de ASEAN-regio, waaronder het akkoord met Indonesië. In dit kader zal het kabinet wijzen op het belang van een pragmatische houding om tot een spoedig akkoord te komen, waarbij belangrijke openstaande punten zoals het oplossen van handelsbelemmeringen en goede afspraken over markttoegang opgenomen zijn. Het kabinet komt met een appreciatie van de resultaten van de onderhandelingen wanneer voorgestelde verdragen en alle daarvoor noodzakelijke stukken ter besluitvorming worden voorgelegd aan de Raad.

EU-VS economische betrekkingen

De Raad zal spreken over de economische betrekkingen tussen de EU en de VS. De VS is de belangrijkste handelspartner van de EU. De RBZ-Handel biedt gelegenheid aan de Raad en de Commissie om te reflecteren op de uitslag van de Amerikaanse presidentsverkiezingen op 5 november jl. in relatie tot de EU-VS handelsrelatie. Naar verwachting zal de Commissie onder meer aangeven hoe er in contact zal worden getreden met de aankomende regering. De beoogde nieuwe Handelscommissaris van de Commissie, Maroš Šefčovič, heeft in zijn antwoorden op schriftelijke vragen van het Europese Parlement aangegeven de handelsrelatie met de VS via dialoog te willen versterken en daarbij waar nodig

assertief op te komen voor de handelsbelangen van de EU.¹ Het kabinet steunt deze inzet.

Lunch: WTO-hervormingen

De Raad zal tijdens de lunch stilstaan bij de stand van zaken ten aanzien van de hervormingen van de WTO. Daarbij zal naar verwachting ook het benoemingsproces voor de positie van directeur-generaal van de WTO ter sprake komen. De termijn van de huidige directeur-generaal, dr. Ngozi Okonjo-Iweala, loopt tot augustus 2025. Zij heeft in september jl. aangegeven beschikbaar te zijn voor een tweede termijn. Op het moment van schrijven is niet bekend of zich andere geïnteresseerden hebben gekandideerd. Als officieel bekend wordt gemaakt dat dr. Ngozi Okonjo-Iweala de enige kandidaat blijft, kan naar verwachting de herbenoemingsprocedure bij de WTO op korte termijn worden afgerond.

De Commissie zal de Raad ook informeren over de stand van zaken rond het herstel van het geschillenbeslechtingsstelsel van de WTO. Tijdens de 12^e en de 13^e Ministeriële Conferenties (MC12 en MC13) van de WTO is het streven uitgesproken om voor het einde van 2024 weer een volledig en goed functionerend geschillenbeslechtingsstelsel te hebben. De discussies hierover zijn nog gaande en richten zich momenteel op de positie van het beroepsorgaan en de toegang tot het geschillensysteem, vooral voor ontwikkelingslanden. Het is onzeker of de streefdatum van eind 2024 zal worden gehaald.

Het kabinet bepleit een actieve en constructieve inzet van de EU bij de WTO richting de 14e Ministeriële Conferentie, die is voorzien voor begin 2026. Hierbij vormt de inzet voor MC13 het uitgangspunt, zoals eerder gedeeld met uw Kamer.² Met een open economie die sterk afhankelijk is van internationale handel is Nederland gebaat bij eerlijke en duidelijke regels die het internationale handelssysteem in goede banen leiden en bijdragen aan een gelijk speelveld, waarbinnen onze bedrijven internationaal het best gedijen. Daarbij hoort wat Nederland betreft herstel van het WTO-geschillenbeslechtingsstelsel, maar ook verbetering van de WTO-regels voor industriële subsidies ten behoeve van een mondiaal gelijk speelveld in industriële sectoren. Tot slot ziet Nederland ook graag dat er concrete resultaten worden geboekt in de onderhandelingen over *e-commerce* en het tegengaan van schadelijke visserijsubsidies.

Overige onderwerpen

Voortgang implementatie Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)

Ten behoeve van de implementatie van de CSDDD werkt het kabinet aan een implementatie-wetsvoorstel waarover uw Kamer, zoals eerder toegezegd, via de geannoteerde agenda's doorlopend over wordt geïnformeerd.³ Er wordt een aantal kwaliteitstoetsen uitgevoerd en input opgehaald bij experts, bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld. Het streven is om eind dit jaar het wetsvoorstel te publiceren voor internetconsultatie en om stakeholders en adviesorganen formeel om advies te vragen. Het kabinet vindt een tijdige en uniforme implementatie van belang met het oog op een gelijk speelveld binnen de EU.

¹ Zie: https://hearings.elections.europa.eu/documents/sefcovic/sefcovic_writtenquestions_andanswers_en.pdf

² Kamerstukken II, 21 501-02, nr. 2735.

³ Kamerstukken II, 21 501-02, nr. 2921.

Om te zorgen voor effectief en handhaafbaar toezicht zijn er middelen beschikbaar gemaakt en zal de beoogd toezichthouder Autoriteit Consument & Markt (ACM) een Uitvoerings- en Handhavingstoets uitvoeren. Bij de nadere uitwerking van het toezicht door de ACM zal uw Kamer zoals eerder toegezegd ook worden geïnformeerd over welke wijze een sectoraal samenwerkingsverband op het terrein van Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) een rol kan spelen in het toezichtregime van de CSDDD.⁴

Uitvoering subsidieregeling Sectorale Samenwerking IMVO

Ten aanzien van sectorale samenwerking is uw Kamer op 6 november 2023 geïnformeerd over de nieuwe opzet van dit instrument.⁵ Op 2 augustus jl. is deze nieuwe opzet middels een subsidiebeleidskader voor het instrument sectorale samenwerking gepubliceerd in de Staatscourant.⁶ Met dit subsidiebeleidskader kunnen partijen bij RVO subsidie aanvragen voor projecten gericht op gepaste zorgvuldigheid. De subsidiebeschikking aan de SER, welke zorg draagt voor de totstandkoming en uitvoering van de IMVO-sectorovereenkomsten, is op 18 juli jl. verlengd tot 2030.

Naamswijziging IMVO-steunpunt

Sinds 30 september 2022 werkt het IMVO steunpunt, ondergebracht bij RVO, aan de ondersteuning van het bedrijfsleven. De dienstverlening richt zich met name op het MKB en is gericht op het bieden van hulp bij de implementatie van de OESO-richtlijnen en IMVO-wetgeving, waaronder de CSDDD. Om beter aan te sluiten bij de taal en zoekopdrachten van de ondernemer en daarmee de vindbaarheid van het steunpunt is op 17 oktober jl. besloten de naam van het steunpunt te wijzigen van IMVO-naar MVO-steunpunt. Parallel aan de naamswijziging is op 24 oktober jl. een brede campagne gestart om de naamsbekendheid van het steunpunt verder te laten groeien.

EU-Canada overeenkomst inzake wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties voor architecten

Op 10 oktober jl. hebben de EU en Canada een overeenkomst inzake de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties (een *Mutual Recognition Agreement*, MRA) voor architecten aangenomen. Architecten met minimaal 12 jaar gecombineerde werk- en opleidingservaring kunnen onder voorwaarden via de MRA een verzoek voor erkenning van hun professionele kwalificaties indienen bij de autoriteiten van de jurisdictie waar zij hun diensten willen verlenen. De MRA is een invulling van de kaderafspraken over MRA's over beroepskwalificaties in het akkoord tussen de EU en Canada (CETA). Uw Kamer is eerder geïnformeerd over de inhoud van de MRA en het voornemen tot Raadsbesluit hierover.⁷ De MRA zal in werking treden nadat de EU en Canada hun interne processen ter voorbereiding op implementatie hebben afgerond.

Mandaat Geografische Indicaties EU-CARIFORUM

Op 21 oktober jl. heeft de Commissie een concept-Raadsbesluit ter besluitvorming aan de Raad aangeboden over de uitbreiding van het

⁴ Kamerstukken II, 26 485, nr. 430.

⁵ Kamerbrief over uitkomst peilmoment sectorale samenwerking (IMVO) en update monitoringsonderzoek naleving OESO-richtlijnen, 2023/2024, Kamerstuk 26 485, nr. 430

⁶ Stcrt. 2024, nr. 25516

⁷ Kamerstukken II, 35 154, nr. 30.

huidige onderhandelaarsmandaat met CARIFORUM voor een overeenkomst ter bescherming van (agrarische) geografische aanduidingen met niet-agrarische geografische aanduidingen.⁸ Aangezien dit een geringe aanvulling van de onderhandelingsrichtsnoeren betreft,⁹ is het kabinet voornemens in te stemmen met het concept-Raadsbesluit.

Verslag G20 Handels- en Investerings- & Anti-Corruptie ministeriële vergaderingen 24 oktober jl.

Op 24 oktober jl. organiseerde het Braziliaanse G20-Voorzitterschap gelijktijdig in Brasília de Handels- en Investeringsministeriële vergadering, waaraan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp deelnam namens Nederland, en de Anti-Corruptie ministeriële vergadering in Natal, waaraan de Speciaal Gezant Anti-Corruptie deelnam. Nederland ontving een deeluitnodiging als gast van de voorzitter, waarover uw Kamer eerder is geïnformeerd.¹⁰ De Nederlandse interventies in de Handels- en Investeringsministeriële concentreerden zich op de Nederlandse WTO-prioriteiten zoals herstel van geschillenbeslechting, plurilaterale initiatieven en de inzet ten aanzien van industriële subsidies. Voorts werd gesproken over de samenhang tussen handel en duurzame ontwikkeling en inzet op de groene transitie, waarbij het belang van internationale afspraken en WTO-conformiteit voorop stonden. Ook sprak het kabinet steun uit voor de *G20 Global Alliance against Poverty and Hunger*. In de Anti-Corruptie ministeriële vroeg Nederland aandacht voor het belang van internationale samenwerking op het bestrijden van buitenlandse omkoping in het kader van corruptiebestrijding, corruptie als verstoring voor gelijk speelveld en het belang van een eerlijk en voorspelbaar internationaal ondernemingsklimaat.

⁸ Aanbeveling voor een Besluit van de Raad tot wijziging van het besluit van 30 november 2017 tot machtiging tot het openen van onderhandelingen met de Cariforum-staten voor een overeenkomst ter bescherming van geografische aanduidingen op grond van artikel 145 van de Cariforum-overeenkomst, wat betreft ambachtelijke en industriële producten.

⁹ Besluit van de Raad van 30 november 2017 tot machtiging tot het openen van onderhandelingen met de Cariforum-staten voor een overeenkomst ter bescherming van geografische aanduidingen op grond van artikel 145 van de Cariforum-overeenkomst, 14072/17.

¹⁰ Kamerstukken II, 32 429, nrs. 29 en 30.